

ΓΥΜΝΑΣΙΟ – ΛΥΚΕΙΟ ΠΟΛΕΜΙΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ : 2004-2005

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:03-06-2005

ΤΑΞΗ :Α' Ενιαίου Λυκείου

ΧΡΟΝΟΣ :2.30 ώρες

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ :Μαρία Σταυρινού

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ.....Αρ.

ΤΜΗΜΑ

ΜΕΡΟΣ Α: Αδίδακτο κείμενο (Μον.12)

Γιατί μας μιλάει ακριβώς το ποδόσφαιρο; 'Όπως και τα υπόλοιπα αθλήματα , προβάλλει την ατομική ,την επίδοση,τον ανταγωνισμό μεταξύ ίσων.Μας προσφέρει την ευκαιρία να παρατηρήσουμε και να συνειδητοποιήσουμε με τρόπο ωμό και ρεαλιστικό την αβεβαιότητα και την κινητικότητα τηςατομικής και συλλογικής θέσης του καθενός στην κοινωνία .Οι συμβολικές φιγούρες των παικτών πάνω στον πάγκο περιμένοντας την αλλαγή, η άνοδος και η πτώση των βεντετών,η άνοδος ή η πτώση της ομάδαςαπό κατηγορία σε κατηγορία, οι αυστηρές διαδικασίες κατάταξης, όλα αυτά απηχούν το χρυσό κανόνα των σύγχρονων κοινωνιών μας που βασίζονται στην αξιολόγηση των ικανοτήτων.Όπως έδειξε οΑλαίν Ερενμπέργκ, η δημοτικότητα των αθλημάτων έγκειται στην ικανότητά τους να ενσαρκώνουν το ιδανικό των δημοκρατικών κοινωνιών, δείχνοντάς μας με το παράδειγμα των ηρώων τους πως « ο οποιοσδήποτε μπορεί να γίνει κάποιος», πως οι κοινωνικές θέσεις δεν αποκτώνται από τη γέννηση καθενός, αλλά κατακτώνται στη διάρκεια της ύπαρξης.

Είναι άραγε σύμπτωση που οι αθλητικοί αγώνες ενσωματώθηκαν σε κοινωνίες με δημοκρατικά ιδανικά(Αρχαία Ελλάδα, Αγγλία του δέκατου ένατου αιώνα),εκεί ακριβώς όπου το ανθρώπινο πνεύμα μπορούσε να συλλάβει την έννοια του κοινωνικού ανταγωνισμού και της αμφισβήτησης των ιεραρχιών;

Από την άλλη αν το ποδόσφαιρο εκθειάζειτην ατομική επίδοση, το ίδιο υψηλά αξιολογεί – χρειάζεται να το υπογραμμίσουμε ; - και τη δουλειά της ομάδας, την αλληλεγγύη ,τη διανομή των καθηκόντων, το συλλογικό προγραμματισμό, όπως αρμόζει στην εικόνα του βιομηχανικού κόσμου του οποίου είναι ιστορικά το προϊόν.Τα συνθήματα πολλών αθλητικών συλλόγων (ένωση πολλών σε ένα), (ποτέ δε θα περπατήσεις μονάχος σου) των Μπενφίκα και Λίβερπουλ , υπογραμμίζουν αυτή τη συνοχή, απαραίτητη για να ανοίξει ο δρόμος της επιτυχίας. Στο γήπεδο κάθε θέση προϋποθέτει τα ειδικά χαρίσματα που καλείται να χρησιμοποιήσει ο κάθε παίκτης (ο λίμπερο έχει δύναμη « ξέρει να γίνεται σεβαστός» ,οι μέσοι χρειάζονται αντοχή , είναι τα πνευμόνια της ομάδας», τα εξτρέμ είναι η αποθέωση της ευελιξίας , «μπορούν να ντριμπλάρουν σ' ένα χώρο μικρό όσο ένα μαντίλι!», ο αρχηγός της επίθεσης πρέπει να έχει αίσθηση τακτικής κ.ο.κ). Ο κάθε θεατής με τις ιδιαιτερότητές του, μπορεί να βρει εδώ μια αντιθετική παλέτα χαρισμάτων που θα του επιτρέψουν να ταυτιστεί με πρόσωπα (ξέρουμε πως οι προτιμήσεις του κοινού για τις βεντέτες διαμορφώνονται από μια διαδικασία σύνθετων ταυτίσεων που αντανακλούν λίγο πολύ τις κοινωνικές ταυτότητες).

(Christian Bromberger , Το ποδοσφαιρικό ματς)N

ΜΕΡΟΣ Β :Γλώσσα (Μον 8)

1.Να γράψεις μια συνώνυμη για κάθε μια από τις λέξεις που ακολουθούν:(Μον 3)

- έγκειται
- ενσωματώθηκαν
- διαδικασία
- αρμόζει
- εκθειάζει
- ανταναικλούν

2.Να βρείτε τα συνθετικά μέρη των παρακάτω λέξεων:(Μον 2)

- ποδόσφαιρο
- αξιολογώ
- ενσαρκώνω
- έννοια

3.Να σχηματίσετε προτάσεις χρησιμοποιώντας τις παρακάτω φράσεις μία για κάθε φράση. (Μον. 3)

αμφισβήτηση ιεραρχιών , κοινωνική ταυτότητα

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Γ : Έκθεση (Μον. 40)

Σε ένα κείμενο 350-400 λέξεων να αναφερθείς στα νοσηρά και αντικοινωνικά φαινόμενα που παρατηρούνται στον κόσμο του ποδοσφαίρου και να εξηγήσεις τους λόγους στους οποίους κατά τη γνώμη σου οφείλονται.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΜΕΡΟΣ Δ΄ . Λογοτεχνία -Λογοτεχνικό βιβλίο . (Μον. 40)
Κείμενο Α΄

– Φρόνιμος είσαι, Κωσταντή, μ’ άσκημα απιλογήθης.
Κι α μόρτει, γιε μου, θάνατος, κι α μόρτει, γιε μου, αρρώστια,
κι αν τύχει πίκρα γή χαρά, ποιος πάει να μου τη φέρει;
– Βάλλω τον ουρανό κριτή και τους αγιούς μαρτύρους,

αν τύχει κι έρτει θάνατος, αν τύχει κι έρτει αρρώστια,
αν τύχει πίκρα γή χαρά, εγώ να σου τη φέρω».

Και σαν την ελαντρέψανε την Αρετή στα ξένα,
κι εμπήκε χρόνος δίσεχτος και μήνες οργισμένοι
κι έπεσε το θανατικό, κι οι εννιά αδερφοί πεθάναν,
βρέθηκε η μάνα μοναχή σαν καλαμιά στον κάμπο.

Σ’ όλα τα μνήματα έκλαιγε, σ’ όλα μοιρολογιόταν,
στου Κωσταντίνου το μνημειό ανέσπα τα μαλλιά της.
«Ανάθεμά σε, Κωσταντή, και μυριανάθεμά σε,
οπού μου την εξόριζες την Αρετή στα ξένα!
το τάξιμο που μου ‘ταξες, πότε θα μου το κάμεις;
Τον ουρανό ‘βαλες κριτή και τους αγιούς μαρτύρους,
αν τύχει πίκρα γή χαρά, να πας να μου τη φέρεις».
Από το μυριανάθεμα και τη βαριά κατάρα,
η γης αναταράχτηκε κι ο Κωσταντής εβγήκε.
Κάνει ‘το σύγνεφο άλογο και τ’ άστρο χαλινάρι,
και το φεγγάρι συντροφιά και πάει να της τη φέρει.

1 α) Ποιος είναι ο ρόλος του όρκου μέσα στο τραγούδι; (Μον 5)

β) Σε ποια κατηγορία τραγουδιών ανήκει το παραπάνω απόσπασμα; Να αναφέρετε δύο γνωρίσματα της κατηγορίας αυτής. (Μον 5)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ'

Ιθάκη Κ. Καβάφη

Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεσαι να 'ναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις.
Τους Λαιστρυγόνες* και τους Κύκλωπας,
τον θυμωμένο Ποσειδώνα μη φοβάσαι,
τέτοια στον δρόμο σου ποτέ σου δεν θα βρεις,
αν μέν' η σκέψις σου υψηλή, αν εκλεκτή
συγκίνησις το πνεύμα και το σώμα σου αγγίζει.
Τους Λαιστρυγόνες και τους Κύκλωπας,
τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις,
αν δεν τους κουβανείς* μες στην ψυχή σου,
αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου.

Να εύχεσαι να 'ναι μακρύς ο δρόμος.
Πολλά τα καλοκαιρινά πρωιά να είναι
που με τι ευχαρίστηση, με τι χαρά
θα μπαίνεις σε λιμένας πρωτοϊδοιμένους·
να σταματήσεις σ' εμπορεία Φοινικικά,
και τες καλές πραγμάτειες ν' αποκτήσεις,
σεντέφια* και κοράλλια, κεχριμπάρια κι έβενους.*

και ηδονικά μυρωδικά κάθε λογής,
όσο μπορείς πιο άφθονα ηδονικά μυρωδικά·
σε πόλεις Αιγυπτιακές πολλές να πας,
να μάθεις και να μάθεις απ' τους σπουδασμένους.

Πάντα στον νου σου να 'χεις την Ιθάκη.
Το φθάσιμον εκεί είν' ο προορισμός σου.
Αλλά μη βιάζεις το ταξίδι διόλου.
Καλύτερα χρόνια πολλά να διαρκέσει
και γέρος πα ν' αράξεις στο νησί,
πλούσιος με όσα κέρδισες στον δρόμο,
μη προσδοκώντας πλούτη να σε δώσει η Ιθάκη.

Η Ιθάκη σ' έδωσε τ' ωραίο ταξίδι.
Χωρίς αυτήν δεν θα 'βγαινες στον δρόμο.
Άλλα δεν έχει να σε δώσει πα.
Κι αν πτωχική την βρεις, η Ιθάκη δεν σε γέλασε.
Έτσι σοφός που έγινες, με τόση πείρα,
ήδη θα το κατάλαβες οι Ιθάκες τι σημαίνουν.

Να αναπτύξετε το νόημα του ποιήματος σε μια περιεκτική παράγραφο ως δέκα γραμμές. (Μον.12)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....